

SLOVENSKI NAROD

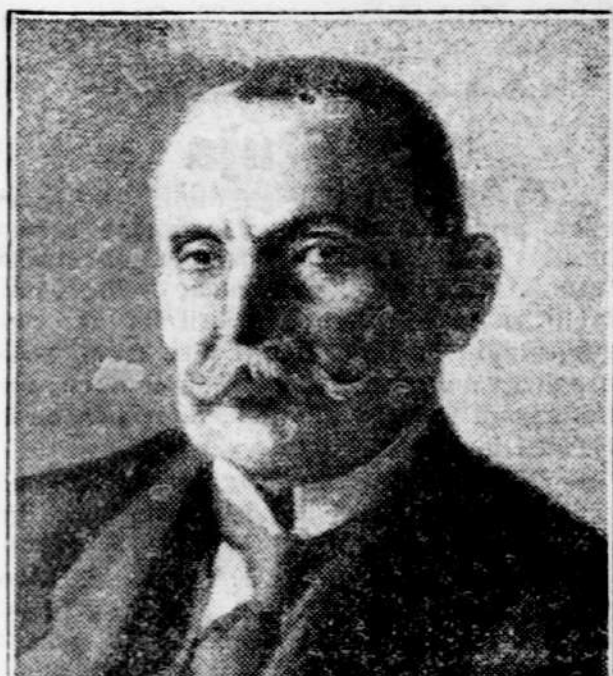
Izjava vsak dan popoldne, izjemoma podelje in praznika. — Inzerati do 50 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 800 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.- Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Kongres Jugoslovenske nacionalne stranke: Novo vodstvo JNS

Na včerajšnjem kongresu stranke je bil ob viharjih manifestacijah izvoljen za predsednika stranke bivši ministrski predsednik g. Peter Živković — Dosedanji predsednik g. Nikola Uzunović je izvoljen za dosmrtnega častnega predsednika — Podpredsednika sta gg. Jovo Banjanin in Juraj Dementrovič, glavni tajnik pa g. dr. Albert Kramer

Nikola Uzunović
prvi in dosmrtni častni predsednik JNS

Beograd, 1. julija. r. Včeraj se je vršil v prostorih Delavske zbornice drugi kongres Jugoslovenske nacionalne stranke, ki predstavlja eden najpomembnejših dogodkov v našem političnem življenju. Ves potek kongresa je pokazal ne samo, da je JNS globoko vkoreninjena v našem narodu ter da združuje jugoslovenska nacionalna ideja vse dele našega naroda brez razlike vere, plemena in pokrajine v mogočno falango, marveč tudi, da je JNS res prava ljudska stranka, stranka širokih slojev, zlasti pa stranka jugoslovenske nacionalne mladine. Udeležba na kongresu je bila tako impozantna in to kljub temu, da niso dobili nikakih voznih olajšav, da so bili presenečeni celo oni, ki so trdno verovali v življenjsko moč JNS. Prevladujočo večino na kongresu pa so tvorili kmečki fantje in mošje, častno pa so bili zastopani tudi obrtniki in delavci. Iz dravske banovine se je udeležilo kongresa 78 delegatov. Ves potek kongresa je bil ena sama mogočna in odlična manifestacija jugoslovenske nacionalne misli, ki je in ostane temeljni program JNS.

Otvoritev kongresa

Kongresu je predsedoval prvi podpredsednik g. dr. Kosta Kumanudija, ki je zbranim delegatom sporočil, da je predsednik stranke g. Nikola Uzunović obolel in se ne more osebno udeležiti kongresa. Predčital je njegovo pismo, v katerem se g. Uzunović opravičuje in želi kongresu polni uspeh.

Udanostne brzojavke

Po pozdravu delegatov je predsednik nato najprvo naslovil izraze neomajne vdanosti in zvestobe Nj. Vel. kralju Petru II. ter so bili odposlani vdanostni in pozdravni brzojavi Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in kraljevine namestniku gg. dr. Stankoviću in dr. Peroviću. Kongres je z viharnimi manifestacijami kraljevskemu domu in kraljevskim namestnikom sprejel ta predlog.

V izbranih besedah se je nato dr. Kumanudija spominjal kralja Ujedinitelja. Udeleženci kongresa so stoji poslušali njegov govor ter počastili spomin velikega kralja s trikratnim »Slava« ter s trinitutnim molkom.

Kongres je nato po otvoritvenem govoru prešel na dnevni red. Izvoljen je bil najprvo verifikacijski odbor ter kandidacijski odbor.

Politična poročila

Ob napeti pozornosti, ponovno prekinjen z viharnim odobravanjem je nato podal obširno poročilo generalni tajnik stranke, senator g. dr. Albert Kramer, ki je orisal razvoj dogodkov in prilik v stranki od ustanovnega kongresa pa do danes. Kongres je z odobravanjem sprejel njegovo poročilo in mu priredi ob koncu ponovne viharne ovacije. Poročilo o notranji politični situaciji je podal senator Jovan Banjanin. Dvorana mu je prirejala dolgotrajne ovacije. Njegov referat je trajal nad eno uro ter mu je

kongres sledil z največjo pozornostjo. O zunanje politični situaciji je poročal dr. Kramer, o gospodarskem položaju pa je poročal dr. Slavko Sečurov.

723 delegatov

Po referatih je bilo podano poročilo verifikacijskega odbora, ki je ugotovil, da je na kongresu prisotnih 723 delegatov. Šest sreskih organizacij se je pisмено opravičilo, ker zaradi pomanjkanja materialnih sredstev niso moge poslati delegatov. Poročilo verifikacijskega odbora je bilo z navdušenjem sprejeto, na kar je bil kongres prekinjen.

Sprememba statuta

Na popoldanski seji, ki se je pričela ob 15. je kongres najprvo razpravljal o spremembi statuta, o čemer je poročal dr. Kramer. Predlagane spremembe so bile soglasno odobrene. Med tem je zasadal tudi kandidacijski odbor.

Volitve predsedstva

Največje zanimanje je vladalo za volitve predsedstva. Ko je prišla ta točka na dnevni red, je predsednik dr. Kumanudija prečital pismo dosedanjega predsednika g. Nikole Uzunovića, ki je zaradi svoje visoke starosti in rahlega zdravlja podal ostavko na položaj predsednika stranke. Kongres je to sporočilo

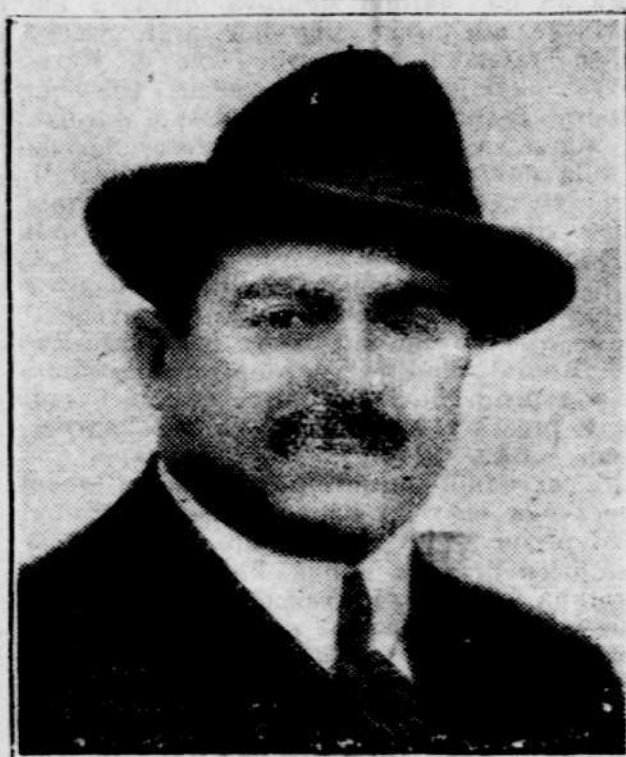
Dr. Albert Kramer
glavni tajnik JNS

sprejel z obžalovanjem na znanje ter pridil govoru dr. Kumanudija, ki je podčrtal zaslužno delo g. Nikole Uzunovića, ki je bil na čelu stranke v najtežji dobi. Kongres je soglasno sprejel sklep, da se Nikola Uzunović v priznanje njegovih zaslug izvoli za dosmrtnega častnega predsednika JNS. Pri tej priliki so bile g. Uzunoviću prirejane dolgotrajne manifestacije.

Novo predsedstvo

V imenu kandidacijskega odbora je nato dr. Grga Andjelinić predlagal, da se izvoli za predsednika stranke bivši ministrski predsednik g. Peter Živković. Ta predlog je izzval med prisotnimi vihar navdušenja in manifestacije. Peter Živković se kar niso hotele početi. Delegati so prirejali vedno znova viharne manifestacije in na ta način dajali izraza svojemu pristanku in navdušenju. Za prvega podpredsednika je bil na to z nič manjšimi ovacijami izvoljen senator Jovan Banjanin, za drugega podpredsednika pa bivši minister Juraj Dementrovič. Z viharnim plaskanjem in navdušenjem je bil izvoljen dr. Kramer za glavnega tajnika stranke.

Ožji in širši glavni odbor
Sledila je izvolitev ožjega glavnega odbora, ki šteje 90 članov. V ožji glavni odbor pridejo tudi vsi predsedniki bano-

Peter Živković
novi predsednik JNS

vinskih odborov in predsednik beogradske organizacije, tako da bo štel ožji glavni odbor skupno sto članov.

Ožji glavni odbor tvori skupaj z izvoljenimi delegati banovinskih odborov širši glavni odbor ter bo štel skupno 250 članov. Ožji glavni odbor bo izvolil

Delo in politika JNS

Iz referata generalnega tajnika stranke na včerajšnjem kongresu v Beogradu

Glavni tajnik JNS senator g. dr. Albert Kramer je podal na včerajšnjem kongresu stranke obširno poročilo o delu in politiki JNS. V svojem referatu je med drugim izjavljal:

Na kongresu dne 20. julija 1933 je bilo izvršeno definitivno konstituiranje stranke in dotedanja začasna organizacija je dobila svoj program, organizacijski statut in ime. Za predsednika je bil izvoljen g. Nikola Uzunović, poleg njega pa kot vrhovno vodstvo stranke širši glavni odbor, ki je štel 250 članov ter ožji glavni odbor, ki je štel 45 članov z 10 podpredsednikov ter glavnim tajnikom in blaginikom.

Z novim statutom je bila ukinjena institucija banovinskih odborov in je bilo zaradi tega glavno delo vodstva stranke usmerjeno na čim tesnejše sodelovanje s sreski mi kot najvišjim organizacijskim enotam na terenu. Na sejah predsedstva je bil sestavljen načrt za okrožne konference stranke v vsej državi; njihov glavni cilj je bil neposredni stik vodstva stranke s strankinimi delavci na terenu. Vršile so se konference v vseh banovinah, ter so pokazale najlepše rezultate. Dvignile so voljo in razumevanje za delo v organizacijah, okrepile slovo v vrstah stranke ter dvignile odločnost in porbenost pristajanja stranke v vsej državi. Tragični 9. oktober je prekinil to delo, ker je smrť Velikega kralja Zedinitelja zavila vso državo v najglobljo žalost.

Usodne važnosti za nadaljnje politične dogodke v državi in za samo stranko je bil razpust narodne skupštine februarja 1935, ter razpis novih volitev. Na sejah ožjega glavnega odbora stranke vodstvo ni pri-

iz svoje srede izvršni odbor, ki šteje 15 članov.

Iz dravske banovine so bili izvoljeni v ožji glavni odbor: podpredsednik senata dr. Miroslav Ploj, senator Ivan Pucelj, predsednik banovinskega odbora dr. Rajar, poslevoedeči podpredsednik banovinskega odbora dr. Pirkmajer, narodni poslanci Ivan Prekoršek, Ivan Mravlje in Albin Koman ter dr. Fran Lipold in Ivan Arko.

Zaključek kongresa

Kongres je sprejel predlog dr. Kumanudija, da se pooblasti ožji glavni odbor, naj sestavi resolucijo, ki bo objavljena v obliki manifesta vsem pristajšem JNS. Prav tako je bil sprejet predlog, da se dosedanemu predsedniku stranke Nikoli Uzunoviću pošlje pismena zahvala.

Končno je dr. Kumanudija čestital novizvoljenemu glavnemu odboru in izrazil prepričanje, da bo novo vodstvo vodilo stranko v nove borbe, pa tudi v nove uspehe dokončne zmage jugoslovenske nacionalne ideje. Ob 18. je bil kongres zaključen.

Prva seja glavnega odbora

Na včerajšnjem kongresu izvoljeni novi glavni odbor stranke se je danes sestel v prostorih stranke k svoji prvi seji. Na tej seji bo izvoljen izvršni odbor ter sestavljena resolucija, ki bo objavljena v obliki progla-

Poklonitev na Oplencu

Beograd, 1. julija. p. Danes popoldne je večina delegatov, ki so se udeležili kongresa JNS, odpotovala korporativno na Oplenac, da se pokloni grobu Viteškega kralja Zedinitelja ter na njegovem grobu obnovi zaoblubo, da bo JNS verno nadaljevala politiko šestojanuarskega manifesta. Po povratku se bodo delegati razšli. Delegati iz dravske banovine odpotujejo z večernim brezovlakom in se vrnejo v teku jutrišnjega dne na svoje domove.

krivalo svojega mnenja, da nove volitve ne bodo dale koristnih rezultatov za konsolidacijo prilik v državi. Na teh sejah pa se je vedno poudarjalo, da je treba najti možnost sodelovanja z vlado pri tako važnem poslu za bodoči politični razvoj. Toda do tega sodelovanja ni prišlo. Treba je naglasiti, da ne po krivdi stranke.

Stranka je bila postavljena pred odločitve, ali naj s samostojnim nastopom pri volitvah razrepi nacionalne vrste v dve fronti napram enoljni fronti združene opozicije. Splošni nacionalni in državni interesi so zmagali nad interesi stranke, ker je bilo predsedstvo stranke prepričano, da bi dve nacionalni listi pomenili zmago združene opozicije. Zato je bil sprejet sklep, da stranka ne postavi svoje liste in da pusti svojim prijateljem pusti svobodne roke, da kandidirajo in glasujejo na listah, ki niso proti narodnemu in državnemu edinstvu. Zato so takoj v vladi g. Jevtića in pozneje v vladi dr. Stojadinovića sodelovali na lastno odgovornost odlični prijatelji JNS. Še le potem, ko je Stojadinovića vladna sprememba svoj nadstrankarski anačaj ter pričela formirati nove politične organizacije z združitvijo treh bivših političnih strank v JRZ, so naši prijatelji izstopili iz vlade.

V senatu je klub JNS spremljal razvoj prilik z lojalno rezervo. Ko pa je videl, da gre za življenjske interese politike narodnega in državnega edinstva, se je izkazal dostojnega svojih dolžnosti. Iz senatorskega kluba je potočila iniciativa za obnovo dela v stranki in v novembru 1935 je s slovitio interpelacijo kluba senatorjev JNS, ki tudi še danes predstavlja večino tega visokega doma, zavzel stališče do politike vlade, stališče, ki v celoti odgovarja načelom in nazorom naše stranke.

Iz vseh krajev države je vodstvo dobivalo pozive za obnovo strankine aktivnosti ter da naj stranka stopi iz dotedanje rez-

ve. Da se to omogoči, je predsednik sklical 27. marca sejo ožjega glavnega odbora, na kateri je bilo sklenjeno, da se vodstvo stranke na osnovi pooblastil v statutih izroči začasno posebnemu akcijskemu odboru z nalogo, da izvede reorganizacijo stranke ter pripravi kongres, ki naj bo pričetek novega poleta JNS. V vseh banovinah so bile sklicane banovinske konference in izvršena banovinska organizacija. Z rezultati teh konferenc smo lahko popolnoma zadovoljni. One so vse jugoslovenski javnosti pokazale, kako pogrešna so tolačenja o značaju rezerviranosti naše stranke. Toveod je jugoslovenska misel živa, a z njo je ostala živa in borbeno tudi politična organizacija, ki ima to misel napisano na svojih zastavah. Skoro povedo smo očuvali kader zvestih pristajev in konstruktivni jugoslovenski elementi so ostali zbrani na programu naše stranke ter izražajo svojo odločno voljo za delo in borbo v naših vrstah. S kongresom je akcijski odbor končal svojo nalogo.

Pojasnilo k invalidski uredbi

Beograd, 30. junija. AA. Zaradi krivega razumevanja določb uredbe o izpremembi in dopolnitvi invalidskega zakona, objavljenega v »Službenih novinah« dne 1. aprila 1936, pošiljajo mnogi vojni invalidi in družine v vojni padlih, umrlih in pogrešanih vojakov in družine umrlih vojni invalidov ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje nove prijave za izredne podpore, oziroma prošnje za ponovno prisoj, čeprav ta uredba jasno določa, da se imajo te prijave in prošnje za ponovno prisoj vlagati neposredno pristojnemu invalidskemu sodišču pri divizijskem poveljstvu.

O vseh določbah te uredbe, zlasti pa o tem, kateremu sodišču je treba predložiti prijavo ali prošnjo za ponovno prisoj, je ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje dalo obširno pojasnilo preko vseh občinskih oblastev. Zato ministrstvo za socialno politiko ponovno opozarja vse vojne invalide in družine padlih, umrlih in pogrešanih vojakov, in družine umrlih vojni invalidov, da se prijave in prošnje za ponovno prisoj po uredbi o izpremembah in dopolnitvah invalidskega zakona imajo vlagati izključno pri pristojnih invalidskih sodiščih pri divizijskem poveljstvu, in sicer do 30. septembra 1936. Ta rok ne bo podaljšan. Vse prijave in prošnje za ponovno prisoj, ki ne bodo prispele do navedenega roka na invalidska sodišča, bodo označene kot prepozno vložene.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Konec stavke na progi št. Janž — Sevnica

Stavbno delavstvo je v zelo živahnem mezdnem gibanju skoraj v vsej Sloveniji. V nekaterih krajih je že izvojevalo boj, v drugih pa šele stopa vanj. Tako je na primer danes začelo zopet delati na progi št. Janž-Sevnica, kjer je trajala stavka teden. Delavstvo je v glavnem prodlo s svojimi zahtevami. Pogajanja so bila včeraj. Za podlago je bil ljubljanski sporazum. Težaki bodo imeli odslej enake mezde kakor v Ljubljani, dočim dobe mineri še 25 par poviška od težakih mezd. Do spora med delavstvom in podjetjem je prišlo tudi na Jesenicah. Podjetje »Slograd« ima zaposlenih precej delavcev v tovarni KID. Pri zadnji plači je odpovedalo skoraj vsem, in sicer 340, da bi bili v soboto že odpuščeni. Delavstvo trdi, da podjetje nima nobenega upravičljivega razloga za odpust delavcev in sumi, da jih hoče odpustiti samo zato, da bi jih ponovno najelo za nižje mezde.

Do meznega gibanja je prišlo tudi v Murski Soboti, kjer so včeraj začeli stavkati vsi stavbni delavci, in sicer jih je bilo zaposlenih okrog 160.

V Ljubljani je položaj nesporne. Delavci, ki so bili zaposleni pri Toncaži, čevih stavbah, še stavkajo. Pogajani med delavstvom in podjetjem še ni bilo. Intervencije pri podjetju Zupan so dosegle uspeh. Podjetje je odpustilo 14 organiziranih delavcev, a jih je po intervenciji za stopnikov delavstva po večini zopet najela. Upanje je, da ne bo prišlo do resnejših sporov pri drugih podjetjih, ki se tudi niso držala sporazuma ter da ne bo prišlo zopet do stavke.

Borzna naročila

INOZEMSKÉ BORZE
Curih, 1. julija. Beograd 7. Pariz 20.25.
London 15.32. New York 305.375. Bruselj 51.60. Milan 24.15. Madrid 41.9875. Amsterdam 208. Berlin 123.10. Dunaj 57.30. Praha 12.08. Varšava 57.70. Bukarešta 2.50.

Občni zbor „Ljubljanskega Zvona“

Razveseljiva bilanca društvenega delovanja v preteklem poslovnem letu

Ljubljana, 1. julija. Med prazniki je podalo naše najglednejše pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v svojih društvenih prostorih v Mestnem domu obračun o plodnostnem delovanju v preteklem poslovnem letu. Ob veliki udeležbi članstva in delegatov je društveni predsednik Ljubo Drenovec otvoril 28. redni letni občni zbor ter po uvodnih formalnostih pozdravil goste, zlasti društvenega častnega predsednika g. dr. A. Sviglja, zastopnika Hubadove župe g. Mirka Premelca, zastopnika pevskega društva »Sava«, g. Stanka Jeriča, ustanovnega člana g. Mlakarja Ljudevita ter dolgoletnega bivšega člana in tajnika g. Ivana Osabna. V kratkih besedah je očrtal najvažnejše dogodke društvenega življenja, poudarjajoč zlasti, da je društvo lepo poslalo svojo 30letnico in 25letnico zborovodstva Zorka Prelovca. Za 15letno redno delovanje pri društvu je predsednik odklonil s posebnimi znaki člana-pevca Jova Milača in Cirila Pelana. Dalje so bili nagradjeni najrednejši pevci ter pevke: Ivan Pate in Miro Zupane ter Olga Pelanova. Posebnega priznanja pa sta bila deležna Mirko Debeljak in Stane Megušar, ki sta se ob raznih prilikah izkazala kot izredno marljiva in delavna člana.

Z vsjo pleteto je počastil zbor spomin umrlih ustanovnih in podpornih članov, na kar so sledila poročila odbora. Iz izvršnega poročila namestnice tajnika g. dr. Osabne posnemamo, da je imelo društvo v preteklem letu 7 samostojnih koncertov izven Ljubljane, tako na Golniku, v Trzinu, v Kranju, Škofji Loki in Novem mestu; v Ljubljani pa jubilejna koncerta v Filharmonični dvorani ter 5 koncertov v radiu. Poleg tega je imelo društvo več nastopov ob prilikah raznih svečanosti. Društvo šteje 16 častnih članov, od katerih zadnji Zorko Prelovec je bil odlikovan ob priliki 25let-

nice zborovodstva, ki pa je glede na svoje šibko zdravje prepustil vodstvo zbora agilenemu nasledniku g. Doretu Matulu. Dalje ima društvo 253 ustanovnih članov ter 115 podpornih. Med letom je imelo trušto 152 pevskih vaj, pri katerih je bilo navzočnih okrog 6000 pevki in pevcev.

Tajniškemu poročilu je sledilo blagajniško, ki ga je podal blagajnik g. Lojze Lombard. Iz njegovega poročila sledi, da je blagajna res v pravih rokah, kajti sprico vseobče krize, ki je zajela tudi kulturno polje, izkazuje blagajna lep prebitok. Iz poročila arhivarja g. Jožeta Jamnika je »azvudno, da ima društvo zelo bogato zalogo notne in materialne, ki od leta do leta izkazuje znaten prirastek. Arhivar sam je našel na opalograf preko 6000 strani not, kar prica o izredni ekonomiji v tem delu. Sledila sta še poročila gospodarja Ivana Pateta in pevovodje Doretu Matulu. Slednji je poročal o bodočih koncertnih programih ter o v iskrnih besedah zahvalil pevcem za marljivost in vestnost pri vseh njih, naj ostanejo še nadalje zvesti lepi slovenski in jugoslovanski pesmi. Kratke, a jedrnatne besede pevovodje so bile navdušeno sprejete. Pri volitvah, ki so se vršile z vzklikom, je bil soglasno izvoljen naslednji odbor: predsednik: Ljubo Drenovec, podpredsednik Dore Matul, tajnica Olga Pelanova, namestnik Stane Megušar, blagajnik Lojze Lombard, namestnik Kazimir Drašler, arhivar Jože Jamnik, namestnica Danica Pelanova, gospodar in zastavovodja Ivan Pate, namestnik Miro Zupane, odbornica Milena Boncarjeva, revizorja pa Hinko Iljas in Jovo Milač. Po volitvah so v lepih besedah pozdravili navzoče, želeli društvu še mnogo uspehov na nadaljnjih poti kulturnega udejstvovanja zastopnik Hubadove župe Premelca, častni predsednik dr. Svigelj ter ustanovni član Mlakar.

Kako je Ivan „nahecal“ Lojzeta

Idealna tovarna za vlomilce v Tacnu — Slabi tovaršiji

Ljubljana, 1. julija. Tovarna Reer - Hribarnik je nekakšna »idealna« tovarna za vlomilce. Nedavno je bila obsojena drzna vlomilska tolpa, ki je ponoči vlomila skozi okno v to tovarno in odnesla ogromno količino blaga. Včeraj je sedela pred malim senatom trojica, ki je prav podobno vlomila v isto tovarno.

Velike cule sejmarškega blaga so ležale pred sodniki poleg blaga iz omenjene tovarne. Bratoma Vdovcu Josipu in Ivanu je obtožnica namreč naprtila tudi kar nekaj sejmarškega blaga, ki je izginilo z avtomobila med Litijo in Ljubljano sejmarškim Zupanovi in Riberjevi. Ključavničar Vdovec je priznal, da je vlomil v tovarno Hribarnik ponoči 28. marca. Lojze Smrekar, ki je delal v tovarni mu je povedal, kako se pride skozi okno v tovarno. Potreben sem bil, je skesan pripovedoval, pa sem si tako pomagal. Nisem ukradel blaga z avtomobila, to je storil tisti Kostrun, ki je izginil.

Ukradeno blago obeh sejmar, ki je bilo vredno okoli 7000 Din, so namreč našli na stanovanju obtoženih bratov. Shranil ga je pri njih tisti zagonetni Kostrun, o katerem nihče ne ve, kje je zdaj. Josip je dokazal, da je bil volan in da ni sodeloval pri vladu v tovarno z bratom. Imel je roko v mavcu. Lojze Smrekar je pomagal Ivanu pri vladu. Odstranil je vijake pri oknu in rekel: Jaz sem že opravil! Ko je Ivan lezel notri, Lojzeta ni bilo več zraven. Ivan mu je obljubil nagrado in za cigarete. Ko ga

je Lojze pobaral za nagrado po uspelem vladu, mu je Ivan odgovoril, da ga je samo nahecal in da vlad ni uspel. Prepoznal da ga je čuval.

Sodnik: To ste pa slabi tovaršiji! — Sodnik je komaj pomiril Ivana in Smrekarja. Očitno sta drug drugemu avtorstvo ideje za vlad Ivan je celo trdil, da je puštil nagrado za Lojzeta za drevesom pri tovarni. Lojze je nagrade v blagu seveda ni dobil. Josipova žena Jožeta je bila prepričana, da je Ivan kje dobil blago od katkega dolžnika, ker so mu bili dolžni še iz tistih časov, ko je bil sofer. Zensko zmeraj bolj skrbil, če je ukradeno, je rekla, in sumljivo se ji je že delo, da pa je blago ukradeno, ni vedela. Ivanova žena Franciška pa sploh ni vedela, da je sestra iz Trsta. Tisti zagonetni Kostrun ji je pa rekel, da je blago od nekega faliranega trgovca.

Med čitanjem sodbe je Josip bridko jokal, obe ženski sta ga pa od zadaj suvali v hrbet in tudi obe jokali. Josip je dobil 4 mesece in 5 dni pogojno za 4 leta. Ivan 5 mesecev in 10 dni nepogojno, državljanske pravice pa izbuži za 3 leta. Smrekar Lojze je dobil pogojno 4 mesece. Jožeta in Franciška pa pogojno 8 dni strogega zapor. Vsi so kazni sprejeli. Josip je bil zonet canjen. Obsodili so ga pogojno, ker je trdil, da bi izgubil službo, če bi bil obsojen tako, da bi moral sedeti. Bil bi z družino na cesti v največji bedi.

Sedanji upravi želimo v njenih prizadevanjih fin. podpregledniki čim bolj in lepših uspehov.

Srebrne kovance so ponarejali

Celje, 1. julija

Tričlanski senat okrožnega sodišča v Celju je obravnaval včeraj dva primera ponarejanja denarja.

Na založni klopi so sedeli najprej 25letni Stefan Kobale, delavec brez stanega bivališča, 23letni mehanik Ivan Coki z Zg. Pristave, 18letni kočarjev sin Rok Bele od Sv. Donata in 25letna kočarjeva hčerka Terezija Podkrižnikova iz Zahrenberca pri Rogatcu. Kobale in Coki se poznata že precej časa in sta do 11. aprila letos delala na Zg. Pristavi pri Sv. Lovrenu na Dravskem polju, kjer je poročena Kobaleova sestra. Coki je bil nameščen na Zg. Pristavi kot mehaniški pomočnik. Ker sta bila oba brez denarja, sta se dogovorila, da tosta začela ponarejati denar. Nabavila sta si primerno zlitino, modele pa sta napravila iz cemenla. Najprej sta poskusila ponarejati kovance po 2 Din. Ker pa je bilo to zamudno in se delo ni izplačalo, sta začela ponarejati kovance po 10, 20 in 50 Din. Kobale je na velik led enesel 10 kovancev po 2 Din, 3 po 20 Din in 11 po 50 Din v svoji domači kraj Zahrenberc in jih začel razpečavati. Poslednjo hčerko Terezijo Podkrižnikovo je dal kovance za 50 Din. Tudi je poslal svojega polbrata Roka Belela drugo jutro s kovancem po tobač in druge potrebščine k trgovcu Simonu Murku v Cestah pri Rogatcu, trgovca pa je takoj spoznal falšifikat in ga izročil orožnikom. Podkrižnikova je tudi 8. aprila izmaknila Matildi Stojnkovi v cerkvi v Rogatcu denar. Kobale je bil obsojen na 5 mesecev strogega zapor in na izgubo častnih pravic za dobo 2 let. Coki pa je bila prisojena ista kazen. Podkrižnikova je bila obsojena na 3 mesece strogega zapor pogojno za dobo 3 let. Bele pa je bil oproščen.

Zaradi ponarejanja denarja sta se tudi zagovarjala 44letni kemik Pongrac Škobe in 26letni rudar Franc Perinjak, oba z Doia

pri Hrastniku Škote je imel leta 1932. v Laškem delavnico za izdelovanje kemičnih izdelkov. Sedaj je že poldrugo leto brez posla. Nima zasluzka, skrleti pa mora za ženo in dva otroka. V tej stiski se mu je rodila misel, da bi začel izdelovati denar. V to svrhu si je kupil na Dolu pri Hrastniku palico cinka in sadre ter začel proti koncu maja t. l. izdelovati kovance po 10 Din. Pripravljal je tudi izdelovanje kovancev po 20 Din, ki pa niso uspeli. Izdelal je 10 kovancev po 10 Din. Dne 3. junija je šel Škobe s svojim tovarišem Francem Perinjakom v kemično tovarno v Celje vprašal za delo. Spoloma je povedal Perinjak, da je izdelal nekaj kovancev po 10 Din in mu tudi pokazal falzifikate. Ko sta se vrstala iz tovarne, je stopil Perinjak v mesarijo Stefana Turka v Gaberju, kupil za 3 Din klobase in plačal z 10dinarskim falzifikatom. Po tem uspehu je izročil Škobe Perinjak, da se po 10 falzifikatov in mu naročil, da jih razpeče. Perinjak je spravil nato v Gaberju in Tremerju pri Celju tri ponarejene kovance v promet. Škobe je obsojen na 4 mesece. Perinjak na 3 mesece strogega zapor, poleg tega pa še oba na izgubo častnih pravic za dobo 2 let.

Akademija škofjeloške dece

Škofja Loka, 30. junija. Ljubka slovesnost v lepo okrašenem teatru v soboto zaključila škofsko leto na deški šoli. Prisostvovali so si sreski načelnik g. Ivan Legat, poveljnik I. planin. polka polkovnik Mihajlo Lukic, predsednik mešne občine g. Malež Zihner, predstavnik okrajnega sodišča g. Franjo Ustar, sreski škofski nadzornik g. Vinko Zahraštink, predstojnik g. Alojzij Peterlin, kumica prapora JS ga. Matilda Vebrova, direktor luvinske mekarske šole inž. prof. Srečko Sabec, ravnatelj mešarske šole g. Karol Sovre nadalje člani krajevnega šolskega odbora, častniški zbor škofjeloške garnizije, starši in mnogi prijatelji dece. Seveda je bila navzoča tudi vsa mladina v učiteljskem zboru, ki je s to priložnostjo zelo učinkovito prikazal akrobno uho, kakor tudi vzgojno delo šole.

Na priložnost je imel pozdravni nagovor šolski upravitelj g. Janko Rojic, slavnostni govor o Vidovem dnevu pa učitelj g. Rudolf Horvat. Sledili so nastopi dece posamično in v zbornih deklamacijah v vezani besedi in v prozi v slovenskem in srbskohrvatskem jeziku. Mladinski zbor je zapel več lepih narodnih pesmi ob zaključku dekaj otežnega eporeda pa so prikazali dramatični prizor Vidov dan, ki mu je sledila za zaključek državna himna, ki jo je pela vsa dvorana sloje. Pred razhodom je čestitali šoli g. Ustar, izražajoč svojo zahvalo vsem vzgojiteljem, ki izpolnjujejo kulturno poslanstvo v ljubezno pravih šolnikih.

Iz Trbovelj

Prvenstvena tekma SK Hrastnik : SK Trbovlje, 21. m. m. ee je odigrana zadnja lokalna prvenstvena tekma za prvaka trboveljskega okrožja. To pol je moral na vrhovišnih v Hrastniku iti SK Trbovlje, ki je tudi s trdnostjo zavestjo do zmage rešil fast Trbovlju odnosno Amaterju. Obe moštvi sta se zavzela, da gre za prestiž Trbovlja ali Hrastnika, zato se je igra odigrala v zelo ostrem tempu. Tudi publika je bila zelo nervozna in razburjena in tudi zaradi napetosti odloči tev sodnika g. Jokšiča, ki v nobenem pogledu ni bil kos svoji nalogi. Posebno v presoji froulov se ni znael. Tako je sodnik zaradi nedoznega foula izključil iz igre dva igralca SK Trbovlje, dočim je grobe foule od strani SK Hrastnika kratk-malo spragledal. Razumljivo je zaradi takega sodničkovega postopanja nastal na igrišču nered in je bila igra prekinjena za 6 minut. Kljub temu je SK Trbovlje izro nadaljeval z 9 igralci pri stanju 0:0. Izključitev dveh igralcev je ostalo moštvo podžgalo, da so se vrgli v tekmo s podvojeno silo in pokazali občinstvu res krasno in kombinirano igro, kar je dalo tudi dva zgodilca. Tekma ee je torej končala z rezultatom 2:0 za SK Trbovlje. Ob gola je po lepih predločkih Belina za bil Rems Ivan. Moštvo je bilo v celoti disciplinirano in storilo svojo dolžnost v polni meri. S to tekmo je postal tuk. Amater defenitivni prvak trboveljskega okrožja.

— Smrt vrlika moža. V soboto je nenadoma preminul upokojeni delovodja cementarne g. Zibert Fran v Bevkem. Pokojni je šel jutraj na postajo z namenom, da pričaka svojega sina, ki je pripeljal kot strojevodja jutranji vlak iz Ljubljane. Na rampi blizu postaje pa mu je postalo slabo, naker se je zgrudil zadet od kapi. Ko je prišel sin do njega, ga je našel že mrtvega. Pokojnik je služboval pri Trboveljski družbi nad 50 let, zadnja leta pa je užival zaslužen pokoj. Kako je bil pri prebivalstvu priljubljen je najbolje pričal njegov pogreb, katerega so se udeležile velike množice ljudstva vseh slojev in stanov. Spremljala ga je tudi železničarska godba, njegov grob pa je bil dobesedno zasut z vencmi in cvetjem. Posebno lepi so bili venci ravnateljstva in delavstva cementarne. Za njim ne žalujejo le njegovi svojci, marveč tudi brezštevilni njegovi prijatelji in znanci, saj je za vsakega imel vedno le po besedo. Naj mu bo ohranjen časten spomin, svojem naše iskreno sožalje.

— Odhod delavske dece na letovanje. Tu kajnja bratavska skladišnica pošlje tudi leto večje število okrepitve potrebne delavske dece na večedensko letovanje v Gorenjo vas nad Škofjo Loko. Tako bo letovalo na stroške tukajšnjih krajevne bratavske skladišnice 54 otrok. 17 otrok bo letovalo istotam na stroške trboveljske protituberkulozne lige, 8 jih pošlje krajevna bratavska skladišnica Laska, 2 pa letujeta na lastne stroške, skupaj 81 otrok. Počitniško kolonijo bo tudi letos vodil podpredsednik tuk. bratavske skladišnice g. Hruševac, nadzorstvo nad deo pa bo imela ena izmed tukajšnjih učiteljic. Z otroci potuje tudi kuharica z dvema pomočnicama. Kakor lani, tako je tudi letos vse prekrbije, da bodo otroci dobro oskrbljeni.

— Gad je po pitli. Ob prazmika je zlasti mnogo mladine izkoristilo za izlete v naše lepe okoliške planine. Nekateri na Mrzlico, drugi na Kum, največ pa seveda na najprihljubnejšo izletno točko Trboveljčanov, na Sv. Planino. Otroci so seve-

da temeljito izkoristili izlete z nabiranjem gob, borovnic, slasti pa jagod, ki jih je v naši planinski okolici mnogo. Da nabiranje jagod ob sedanjih vročih dneh ni brez nevarnosti, se je prepričala v ponedeljek na Jelovci nad Sv. Planino tudi hčerka rudarja Franca Šmita, 12letna Josipina. V grmičevju na Jelovci je naletela na gada, ki jo je takoj napadel in pčil. Na vpitje dekleta je prihitel oče, ki ji je nogo nad pikom takoj močno prevezal ter rano izsasal. Njegov tovariš rudar Pintar Jakob je deklico takoj vzel na rame ter v diru z njo hitel v tukajšnjo bolnišnico, kjer ji je zdravnik reši življenje.

— Olanški sestanek rudniških nameščenec. Tukajšnje društvo rudniških nameščenec ima v sredo, 1. t. m. v društvenih prostorih v rudniški restavraciji članski sestanek, na katerem se bo poročalo o službenem redu, o višjih dajstvih in pokojninskem zavarovanju.

— Rudarski shod. Zveza rudarjev Jugoslavije sklicuje za četrtek ob 16. uri v delavskem domu javen shod, na katerem se bo poročalo o položaju rudarskega delavstva in dolžnosti strokovnih organizacij ter o sanaciji starostnega zavarovanja rudarjev.

— Meso se bo prodajalo od 29. junija dalje v mesnicah in na trgu le do 10. ure dopoldne.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«
v Šiški — Telefon 33-87

V sredo in četrtek ob pol 9.
HANS ALBERS, ANNABELLA,
ATILA HÖRBERGER
v senzacionalnem filmu

„Variate“

Romantična ljubezen dveh umetnikov.

Atraktivna. Zvočni tehnik. Cenjeno občinstvo opozarjamo, da se vrše od 1. julija dalje kinematografske predstave vsak dan razen ob petkih ob pol 9., ob nedeljah in praznikih pa ob 5., 7. in 9.

Iz Celja

—c Tujski promet. V juniju je obiskalo Celje 1080 tujcev (773 Jugoslovenov in 307 inozemcev) nasproti 1033 v letošnjem maju in 1035 v lanskem juniju.

—c 31 oseb je umrlo v juniju v Celju in sicer 8 v mestu in 23 v javni bolnišnici.

—c Številni žrtve nesreč in napadov. V Zg. Grušovljah je padel 15letni sin bano-vinskega cestarja Jože Pogačar s čišnje in si zlomil levo roko. V Letušu so neznanici napadli 7letnega dinarja Gregorja Završnika ter ga z noži in koli težko poškodovali po glavi. V petek ob pol 3. zjutraj je neznan moški na kapucinski mostu napadel 43letnega brezposelnega mesarskega pomočnika Stefana Tajnikarja iz Celja ter ga z nožem poškodoval po glavi in desni roki. Na Sp. Hudinji si je 16letni mesarski vajenec Jakob Mirnik pri delu presekao s sekuro žilo na levi roki. Ko se je peljal 24letni ključavničar Vojmil Milenkovič iz šmarjete pri Celju v nedeljo s kolesom po cesti, je trčil v drugega kolesarja in padel s kolesa. Pri padcu si je močno poškodoval desno oko. Pri vojaški vaji je konj brenil 24letnega Ilijo Stojanoviča, redova pri mitraljski čet 39. pp., v glavo in ga močno ranil. Pri padcu s kolesa si je 24letna delavka Terezija Koželjeva iz Zadobrove v soboto poškodovala po glavi, 20letni delavec Anton Košič z Zg. Hudinje pa si je v nedeljo zlomil levo nogo. V nedeljo je 18letni delavec Ernest Vodeb iz Gaberja pri padcu zdrobil šipo na oknu in se porezal po desni roki. V ponedeljek je padla 44letna posestnikova žena Antonija Sečljeva iz St. Janja pri Veljenju s čišnje in si zlomila levo nogo. V Strmcu pri Humu ob Sotli se je 25letna rudarjeva žena vsekala pri delu na polju z motiko v levo nogo in se močno poškodovala. Na Grobelnem je padel triletni postajenadelnikov sinček Janez Sluga doma s postelje in si zlomil levo ključnico. Poškodovanci se zdravijo v celjski bolnišnici.

—c V celjski bolnišnici je umrl 57letni zidar Jože Zgank iz Trnovelji pri Celju, na Cesti na grad 16 pa je umrl v torek 44letni kantiner Aleksander Dimitrijevič.

Iz Kamnika

—Cerkveni koncert pevskega društva »Lirez, ki se je vršil v sotoke 20. m. m. v frančiškanski cerkvi, je dosegel zelo lep uspeh. Spored, ki je obsegal 9 lepo izbranih pesmi skladateljev St. Premra, P. H. Satternerja, A. Dolbina, M. Zeleznika, A. Nedvedca, dr. A. Jolinarja, G. Riharja, S. Santia in Josipa Ipavca, je bil kljub kratkemu času enega meseca, skrbno in vestno nastudiran. Da so bile vaje skrbne, je pokazala preciznost izvajanja. Zbor je vse točke izvajal z lahkoto ter je dobro ubran in v celoti lepo zaokrožen. Posebno je bilo opaziti čisto intonacijo, pravilno podajanje, dobro dinamiko in veliko pazljivost. Kakor omenjeno, je obsegal koncert pesmi naših najstarejših in najnovjših komponistov in sicer 4 mešane, 3 moške in 2 ženska zbora, tako, da je kamniško občinstvo, ki je pristrano cerkev popolnoma napolnilo, prišlo v vsakem oziru na svoj račun. — Zbor je dirigiral g. Ciril Vremšak. K pestrosti koncerta je mnogo pripomogla uvodna točka Cesar Franca »Sortie«, katero je odlično odigral na orglah g. K. Rieclj, kakor tudi vmesni točki Mozarta in Beethovna za violino in orgle, pri katerih se je odlično uveljavil g. E. Rus. — Čisti dobiček koncerta je namenjen za preiskanje frančiškanske cerkve in hvalevredna je zamisel pevskega društva »Lirez, da na tak način pomaga očetom frančiškanom, ki imajo za vse kamniške siromake vedno odprta vrata in bi mogli v tem pogledu marsikoga naučiti, kaj se pravi ljubezen do bližnjega. — Pevske-

mu društvu in njegovemu vodji na uspehu najiskrenejše častitamo!

— Hljene na kamniškem pokopališču. — Mnogo je sicer v našem mestu večjih ali manjših tatvin, toda prav gotovo ni nobena tako obsejna vredna, kot so tatvine, ki se v zadnjem času vedno bolj množijo na kamniškem pokopališču. Komaj zagrebno grob in svoji odidejo na dom, že se najdejo hljene, ki oropajo vence lepih rož in zalnih travok. Merodajne oblasti bi morale v tem pogledu uvesti preiskavo in krivce eksplarnično kaznovati.

— Tudi parket je nevaren. Če si kdo zlo mi roko na kolesu, ali na motorju, se nam to ne zdi nič čudnega, toda na lepem parketu se taka stvar zgodi že bolj redko. Zev parketa je postala gdena F. G., ki je omahnila, padla, si zlomila roko v desnem za pestu, tretji dan sva v bolnico, dobila okoli roke mavce, se vrnila domov in zdaj čaka skorajšnjega ozdravljenja.

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 1. julija katoličani: Teo bald.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zaprt.
KINO IDEAL: »Kardinal Richelieu«
KINO UNION: Ne pustj me same!
KINO SLOGA: Pobelega nevesta.
KINO SISKI: Variete
Film »Berlinska reportaža« ob 20.30 v Delavski zbornici.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gartner, Moste—Zaloška cesta.

Iz Ptuja

— Ogenj zaradi slabega dimnika. Včeraj teden proti večeru je nenadoma začelo goreti v stanovanjskem poslopju posestnika Franca Širca v Slapah občina Majšperk. Ogenj se je bliskovito razširil na vse poslopje tako, da domači niti niso mogli rešiti pohištva. Ugotovilo se je, da je ogenj nastal zaradi slabega dimnika. Sirec ima okoli 30.000 Din škode.

— Nezgodna konjskega gonjača. Konjski gonjač 55letni Pavel Bujan je prevzel te dni večji transport konj, ki bi jih naj prepeljal iz Ptuja v Cakovec. Ko je bil s čredo konj že pri Sv. Marjeti nize Ptuja, se je nenadoma znašel sredi konj, ki so ga potepali in je Bujan obležal s težkimi poškodbami nezavesten. Prepeljan je bil v ptujsko bolnico, kjer so ugotovili, da ima udrt prsni koš.

— Mestno poglavarstvo razglašja, da je v času naborov od 3. do 9. julija t. l. prepevedano vsako točenje alkoholnih pijač nabornikom. Prestopki se bodo strogo kaznovali.

— Pregled uniform. Za časa naborov bo naborna komisija tudi pregledovala uniforme rezervnih častnikov, ki so jih prejeli od države. Vsi rezervni častniki se pozivajo, da se predstavijo z uniformami rekrutni komisiji 9. julija ob 7. uri v mestni osnovni šoli. Vsak izostanek je treba opravičiti pisмено.

— Ljubljanska drama, ki je gostovala včeraj teden v Ptuj, je izigrala »Pesem s ceste, je Ptujčane zelo navdušila. Po dolgem času smo zopet enkrat imeli res dobro razvedrilo, Izgicali, ki so brez izjeme podali vsi dobro svoje vloge, so želi obilo pohvale od občinstva.

— Tatvina. Posestnika Ivana Kovačiča v Staršah so obiskali te dni neznan prijatelj tuje lastnine in mu odnesli več obleke v skupni vrednosti nad 3000 Din. Orožniki so tatovom že na sledi.

— Krava povrgla tri telčke. Redek dogodek se je pripetil te dni v Pobrežju pri Ptuj. Krava, last posestnika in minarja Pavla Pinčarja v Pobrežju, je povrgla te dni kar tri telčke, ki so vsa zdravi in se normalno razvijajo.

— Dva velika avtobusa iz Nemčije sta zabujala v Ptuj veliko pozornost. Gostje iz Nemčije so prispeli iz Madžarske ter se ustavili v Ptuj, kjer jim je bilo pripravljeno kosilo v restavraciji »Evropa«. Po obedu so nadaljevali pot proti Benetkam.

— Zrelostni izpiti na ptujski gimnaziji. Pod predsedstvom vseučiliškega prof. dr. Kosa iz Ljubljane so se vršili zrelostni izpiti na tukajšnji gimnaziji od 13. do 22. m. m. Maturo so napravili sledeči dijaki: Jošo Antaver, Konrad Bac, Vilma Baebler (oproščena od usmenega izpita), Jožef Belščak, Franc Cestar, Gizela Domjanovič, Melita Geršak, Stanko Hernja, Maks Jaza, Karl Kasper, Viktor Klajnšek, Franc Kolarič, Oskar Krizan (oproščen usmenega izpita), Ernest Kūčan, Ljuba Remec, Aleksander Senčar (z odliko-oproščen usmenega izpita), Srdan Sevnik, Vida Sok, Marjan Schober, Ernst Titan, Anton Tomš, Ivan Velkavrh, Milenka Visenjak, Vilma Blaj (z odliko-oproščena usmenega izpita), Srečko Vodnik in Otmar Sariaširje kandidati so bili zavrnjeni za ponavljalni izpit. — Ptujski Sokol je priredil svojim članom maturaturno v četrtek zvečer odhodno in v zgornji dvorani Narodnega doma, kjer jim je starosta brat dr. Salamon iskreno čestital k uspehom.

— Nastop sokolskih čet v Markovcih. Sokol v Ptuj je priredil v nedeljo pri Markovcih nize Ptuja nastop sokolskih čet. Nastopa so se udeležile razen matičnega društva iz Ptuja tudi čete iz Sv. Vida, Sv. Andraža v Sl. gor., Sv. Barbara v Hal. Spuhlje in Sv. Lovrenca dr. p. Ob tej priliki je starosta izročil četam lep prapor za katerega se bodo čete vsako leto borile. Za sedaj je prišel prapor v last sokolski čet Markovci. Na zbrane Sokole je imel starosta dr. Salamon lep nagovor, v imenu podeželskih čet je govoril brat Horvat iz Markovcev in pa referent za čete brat Ogorelec iz Ptuja.

— Obesil se je. V nedeljo popoldne so našli obešenega 74letnega vinčarja Arnuša F. v Bratje občina Rogoznica pri Ptuj. Pokojni je bil dolga leta zaposlen kot vinčar pri raznih posestnikih, zadnje čase pa je bil prepričen samemu sebi. Najbrže pa je svojo osamljenost vzel tako k sreči, da je izvršil samomor.

DNEVNE VESTI

Krisa delniških družb. Po podatkih, ki jih je zbrala zagrebška trgovska zbornica, je bilo lani v trgovski panogi Jugoslavije 90 delniških družb z 217.587.426,75 Din glavnice. Od teh je 49 podjetij izkazalo dobiček v skupnem znesku 6.372.073,77 Din. 41 pa izgubo v znesku 9.360.241,85 Din. V industrijski panogi je bilo 177 delniških družb z glavnico 150.434.929,33 Din. Dobiček je izkazalo 81 podjetij v znesku dinarjev 23.078.323,83, izgubo pa 83 podjetij v znesku 64.253.050,09 Din. Mnogo ugodnejši je položaj denarnih zavodov. Od 92 bank s 191.875.000 Din delniške glavnice jih je izkazalo dobiček 19 v znesku 6.366.624,37 Din. Izgubo pa samo 3 v znesku 681.250,69 Din. Še ugodnejši je položaj hranilnic. Od 10 hranilnic s 84.965.000 delniške glavnice jih je izkazalo 5 dobiček v znesku dinarjev 6.555.065,24, 5 pa izgubo v znesku 226.582 Din. Od 7 zavarovalnic z 18.500.000 Din delniške glavnice jih izkazuje 5 dobiček v znesku 2.235,21, 1 pa izgubo v znesku 270.481,71 Din. Prejelo obsega torej 306 delniških družb z delniško glavnico dinarjev 1.234.362.256,08, od teh jih je izkazalo dobiček 159 v skupnem znesku 44.607.981,95 Din. 151 pa izgubo v znesku 174.800.606,84 Din. Razlika znaša torej nad 30.000.000.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Ob 16., 19.15 in 21.15 uri premiera veseloigre

„Pobegla nevesta“

PRIDE! PRIDE!

„Kapetan Blood“

Film iz življenja morskimi razbojnikov

— Sankcije so nas veljale 392.000.000 Din. Sedem mesecev se trajajo sankcije proti Italiji, zdaj jih bo pa konec. Malim državicam članicam Društva narodov so velike države obljubile, da jim bodo povrnilo škodo. Tako je dobila Jugoslavija sankcijske kontingente v znesku 160 milijonov Din. Toda pogoj so bili tako težki, da naši izvozniki teh kontingentov niso mogli izkoristiti. Naš zvoz v Italijo je znašal v prvih petih mesecih letos 27 milijonov, dočim je znašal lani 672 milijonov ali 56 milijonov mesečno. Naše gospodarstvo je torej izgubilo v sedmih mesecih zaradi sankcij 392 milijonov Din. Od tega odpade na živinorejo okrog 70, na lesno industrijo 210, na korozi po 25 milijonov itd. Pravijo, da bi lahko izvažali les v Anglijo, toda Angleži zahtevajo tak les, da bi morala naša lesna industrija investirati nad 100 milijonov, če bi hotela ustreči njihovim zahtevam.

— Harry Piel v Dalmaciji. V četrtki pripre iz Berlina v Split 12 članov filmske družbe „Harry Piel“, ki bo v Splitu in v okolici izdelala en zabavni in en kulturni film. V zabavnem filmu bo igral glavno vlogo sam Harry Piel.

— Vozne olajšave. Zveza za tujski promet v Sloveniji sporoča: Dovoljena je polovična voznina zdravnikom in njihovim družinam v kraljevini Jugoslaviji na državnih železnicah, ki posetijo veselovanski zdravniški kongres v Sofiji, ki traja od 12. do 17. IX. t. l. Popust velja od 8. do 30. IX.

— Za kongres gasilcev v Zagrebu, ki bo od 21. do 24. VIII. so dovoljeni sledeči popusti: 1. za člane gasilskih ustanov v kraljevini Jugoslaviji je dovoljen 75% popust za odhod in povratek od oddolne postaje do Zagreba. 2. za vse udeležence (nečlane gasilskih organizacij) je dovoljen 50% popust. Popust pod točko 1. in 2. velja za odhod od 19. do 24. VIII. in za povratek od 22. VIII. do 3. IX. 3. Dovoljen je 50% oziroma 75% popust po železnici za vse izle-

te v kraljevini Jugoslaviji vsem onim, ki so se udeležili gasilskega kongresa ter imajo od njega tudi potrjeno legitimacijo, ta popust velja do 3. septembra.

— Promocije. Na zagrebški univerzi so bili promovirani večeraj za doktorje prava Josip Blažina, Oskar Kramer, Ivan Škrobot, Hinko Smigoc in Franjo Tomašek, za doktorje medicine Josip Horvat, Avgust Tancer, Feliks Fischer, Peter Lenče in Slavko Oovirk, za doktorja veterinarstva pa Janko Koren. Cestitamo!

— Notarska vest. G. Josipu Lesarju je določen za nastop službe javnega notarja v Brezicah dan 1. julija.

KINO IDEAL

Danes vefilim iz burne francoske dobe

„Kardinal Richelieu“

v glavni vlogi

Georg Arliss, Maurcen O'Sullivan

Predstave ob 16., 19. in 21.15 uri.

Znižane cene Din 2,50, 4,50, 6,50

— Ravateljstvo drž. tekstilne šole v Kranju objavlja, da se vršijo sprejemni izpiti kandidatov za I. letnik dne 1. IX. 1936. od 8.30 ure dalje. Popravni in razredni izpiti se prične 26. VII. 1936 ob 8 uri. Vpisovanje dne 5. IX. ob 8 uri.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 23. junija je bila v dravski banovini svinjska kuga na 34 dvorah, svinjska rdečica na 74, šuštevca na 2, vrančni prisad na 1, in garje na 1.

— Za mrtvega proglašen. Okrožno sodišče v Mariboru je uvelodilo postopanje, da se proglasi za mrtvega zidar in posestnik na Tezemu Mihael Felčič, ki je 14. septembra 1920 neopazeno zapustil svoj dom in se ni več vrnil.

— Preselitev odvetniške pisarne. Odvetnik dr. Savojec Stanko v Kranju je svojo odvetniško pisarno dne 1. julija t. l. preselil iz dosedanjih prostorov v hiši g. K. Pučnika v I. nadstropje hiše ge. Dore Mayr, posestnik in gostilničarke v Kranju, Jahačev prelah b. št. 1 (velika Jahačeva hiša nasproti gostilni pri „Jahaču“).

— Končno je dobila Dolenjska jutranji redni vlak ob nedeljah in praznikih. V nedeljo je začel končno voziti na Dolenjsko tudi redni jutranji vlak. Kakor vozi ob delavnikih. Za ta vlak se je bil hud boj že odkar je stopil v veljavo poletni vozni red. Treba je bilo mnogo dokazovanja in prošenj, predno je bila Dolenjski glede voznega reda priznana enaka pravica, kakor jo uživajo drugi kraji Slovenije. Kako nujno potreben je bil ta vlak, se je pokazalo že v nedeljo, še bolj pa na praznik, ko je bil tako dobro zaseden, da si komaj dobil prostor v njem. Če bi bilo pravčasno objavljeno, da bo vozil v nedeljo jutranji, bi bil tudi nedeljski vlak že poln. Opozorjamo zlasti izletnike na veliko ugodnost, ki jo nudijo redni jutranji vlak, saj odhaja iz Ljubljane ob 7.24, da ni treba tako zgodaj vstajati. Pa tudi potujočemu občinstvu vobče je s tem vlakom zelo ustreženo.

— Strahovito neurje nad Zagrebom. Večera popoldne je divjalo nad Zagrebom strahovito neurje. Med silnim nalivom je padala debela toča, ki je oklestila sadno drevje, trto in žito. Lilo je vse popoldne. Kanali v Zagrebu niso mogli sproti požirati vode, ki je kmalu zalila mnoge kleti, da so morali prihiteti na pomoč gasilci. Vihar je lomil veje in podiral mlado drevje po parkih in dvorovih.

— Štiri živte Save. V Savi pri Zagrebu sta utonila na praznik delavca Milan Tkalec in Rajko Kanjug. V Martinjski vesi so našli truplo neznanega utopjenca. V letošnji sezoni je zahtevala Sava pri Zagrebu že šest človeških živov.

— Vreme. Vremenar napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Večera je nekoliko deževalo v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 29, v Zagrebu 28,

ru 24. Dnevi je kazal barometer v Ljubljani 760,4 mm, temperatura je znašala 15,2 v Ljubljani 26,4, v Sarajevu 26, v Mariboru 26.

— V duševni zmedenosti skočil pod vlak. Večera proti večeru je skočil v Sevnici pod brzovlak prometni uradnik g. Emil Stalewsky. Vlak mu je odgrnil glavo. Pokojnik je še nekaj časa študiral tehniko v Brnu pa je moral radi pomanjkanja sredstev študije opustiti in je dobil mesto uradniškega pripravnika v Sevnici. Služba je pa bila zanj prenaporna in hotel je podati ostavko, kar se mu pa prijatelji odsvetovali. Pri njem so našli na direktoji državni železnice in na postajenalehniku naslovljeno pismo. Pokojnik je bil doma iz Ljubljane, poleg užalostnega brata zapušta tudi dve sestrji, eno na Bledu drugo pa v Beogradu. Bodi mu lahka zemlja, težko prizadetim svojem naše iskreno sožalje.

— Termin za vpis v Ferijski savez se podaljša do 15. julija. Članarina znaša 40. dinarjev.

V času žolskih počitnic sprejema

Pavla Marija Kocjančič

specijalistka za zobotehniška dela v kavčuku, zlatu in keramiki

le od pol 8. do 13. ure

TELEFON 34-72

Iz Ljubljane

—lj Velik vpliv datuma na živilski trg. Danes je bil izreden naval na živilskem trgu, kakršen je navadno le ob sobotah. Ob sredah je navadno trg založen le nekoliko boljše kakor navadne dni. Upoštevati je treba, da je danes tudi sejmški dan, ki je pravi bil precej izdelanov v Ljubljano, kar se je poznalo tudi na trgu. Zasedeni so bili zopet vsi prostori tako tesno, da ni bilo med tržniki mizami niti dovolj prostora za prehode. Največji naval je na zelenjadni trg, ki ga najbolj zalagajo Trnovčanke. V Trnovem imamo zdaj že skoraj vse letošnje prideleke, ki so doslej prihajali samo iz južnih pokrajin. Tako je na pr. na trgu že mnogo zeljnatih glav, pridelanih v Trnovem. Dolgo prodajajo že tudi buče. Tudi stročje fižola je že precej. Pač pa še ni paradižnikov. Uvoženi so se že zelo pocenili, na 4 din kg. Zelo dobro je bil založen tudi sadni trg. Na prodaj je bilo na debelo mnogo marelic, ki so zdaj tudi že na drobno po 6 Din kg. Letos so marelice zelo dobro obrodile. Kaže, da bo letos vse sadje zelo poceni, saj so že zdaj lepe bruske po 4 Din kg. Gospodinjje niti ne tožijo več nad dragino, razen na perutninskem trgu, ki je bil danes slabo založen. Perutninski trg je vselej poleti slabše založen, ker ne gre po rutina v denar. Kokoši pa slabše nesejo.

—lj Berlinška reportaža. Dr. M. Foerster ponovi nočjo ob 20.30 v dvorani Delavske zbornice film z naslovom »Berlinška reportaža«, ki ga je z uspehom predvajal v začetku prejšnjega meseca. Posnetki so normalni filmiki kakor v kinematografih, vendar je dr. Foerster tokrat posvetil več pozornosti zvočnemu delu ter bo posamezne faze filma razlagal z megalonom. Film se deli iz dveh delov. Prvi del prikazuje monumentalni Berlin, moderni del mesta in njegovo življenje. Zlasti zanimiv je del, ko nastopajo na letalskem mitingu jadrnalna letala z znanim umetnostnim letalcem Udetom. Drugi del obravnava filmski kongres in prikazuje filmsko mesto Neubabelsberg ter nekatere znane filmske zvezdnice. Zanimiv del je posvečen sportu in nam kaže olimpijski stadion olimpijske vasi in zanimivosti zoologškega vrta Veltopina znaša le 3 Din in je čisti dobiček namenjen v dobrodelne svrhe.

—lj Piramide zidajo za rimskim zidom. Skrivnost, da nameravajo zidati za rimskim zidom piramide iz travne ruše, smo izdali nedavno. Zdaj se je izkazalo, da ne bo ostalo samo pri nameri. Ena piramida, blizu Gorupove ulice, že stoji, drugo pa grade v

Velika odprodaja vsega poletnega blaga

20 o/o popust

A. ŽLENDER

MANUFAKTURNA TRGOVINA

LJUBLJANA, Mestni trg 22.

isti črti vzdolž novega parka za zidom nekoliko globlje. To bodo prave piramide, ne le piramide. Seveda ne tako velike kakor egiptovske, vendar je stranica piramide pri tleh dolga okrog 4 m, piramida je pa visoka okrog 5 m. Piramide iz zemlje so posebnost, ki je najbrž ne najdete nikjer drugje na svetu. Na Poljskem sicer nasipavajo iz zemlje cele griče, izum piramide iz zemlje pa ostane arh. Pečnik.

Opozorilo rezervnim oficirjem, članom pododborov v Ljubljani. Letos poteče 20 let, ko je naša vojska zasedla 2521 m visok vrh Kajmakčalan. Pododbor UROIR v Bitolju bo imel v kapelici na vrhu Kajmakčalane dne 12. julija v spomin na pokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in padlih borcev v borbi pri osvoboditvi tega vrha spominsko slovesnost z raznim vrha. G. prometni minister je odobrili vsem udeležencem 75% popust na železnici. Vsak kupi 1/2 vozovnice ter obr. K 14, ki bo potrjen v Bitolju po pododboru UROIR. Poleg tega pa mora vsak imeti še posebno legitimacijo, izdano od pododborov rezervnih ofic. 1 rat. v Bitolju. Železniški popust velja od 8. do 16. julija. Kdor se udeleži te slovesnosti, naj se obrne neposredno na imenovani pododbor. V prijavi mora napisati svoje ime in priimek, poklic in bivališče. Priložiti mora 3 Din v znakah. Prevoz iz Bitolje na Kajmakčalan, okrog 70 km dolga pot in na zal, se bo izvršil z avtobusi, ki bo do 100 Din. Pododbor UROIR v Ljubljani.

KINO UNION, tel. 22-21

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

PREMIERA

Ne pusti me same!

Moderen družabni film

Norma Shearer, Herbert Marshall, Robert Montgomery

— Pevski krožek finančnih organov v Ljubljani. Naši finančni organi, ki so si v okviru svoje stanovske organizacije postavili Okrevališki dom v Gorčah, si omislili knjižnico in si ustanovili Samopomoč, so skupili spet korak naprej. V Ljubljani so pričeli s petjem. Pevski krožek vodi fin. podpredsednik in tajnik organizacije g. Suštar Janez, ker imajo vaje dvakrat tedensko na ogranku carinarice. Pevski krožek šteje prav lepo število članov — pa se to še pomnoži. Goje predvsem narodno pesem.

—lj Vse kar je prav. Hvalevredno je, da naša varnostna straža skrbi za red prisvečenosti in pogrebih. Čut pietete do pokojnih, ki jih spremljajo na zadnji poti, zahteva, da se promet za tistih par minut ustavi. Tako smo večeraj bili nemalo ogorčeni, ko se je ustavil pogrebni sprevod pri podvozu na Smartinski cesti in je bil tak ropot z vozovi in drugimi vozili, da ni bilo mogoče slišati pevcev, ko so zapeli žalostinko. Nekateri vozniki se niso zmenili za opomin uslužbenecv pogrebnega zavoda, naj vsaj za trenutke počakajo, marveč so kakor nalašč zapodili konje pod podvozom in s tem povzročili tak ropot, da se je vse zgrajalo. V interesu udeležencev pogreba, posebno pa svojcev, je, da varnostna straža pazi, da

se tam, kjer se pogrebni sprevod ustavi pri podvozu, promet za nekaj minut ustavi in da ne bomo več doživeli škandala kakor smo ga večeraj. To zahteva čut pietete do pokojnih in njih svojcev.

—lj Prošnja policiji. Če poprej je bila pomoči Medvedova cesta ena najbolj nemirnih v bivši Spodnji šiški, vzile temu da je dolga komaj par sto korakov, ima 5 gostiln. Odkar pa se je pričelo točiti v gostilni poleg gorejskega kolodvora ne gotinsko (srbsko) vino po 6—7 Din liter, je naval pivcev in pijancev tolik, da prebivalci po cele noči radi razgrajanja ne morejo spati. Prosimo policijo, naj blago volji napraviti rgd v Medvedovi cesti in pri pomoči stanovalcem do zaželjenega in potrebnega nočnega miru. — Eden v imenu mnogih.

—lj Kopalne obleke, krasne bluze in razno damsko perilo ima v lepi izbiri trdka iloš Karničnik, Stari trg 8.

—lj Vid vaših oči si obvarujete je z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik, Stari trg 9. Ljubljana.

—lj Pijan samomorilni kandidat. Ob Savi na Ježici je pohljal večeraj popoldne mlajši človek, ki je bil očitno pijan. Ljudje so ga videli, da se je pomeje lotil večje steklenice, v kateri je imel zganje in jo izpraznil do dna. Takoj nalo se je odmah na most in se pognal v Savo. Obupanec se je pri priti potopil, a že so splavali za njim kopalci, ki so ga pa po daljšem trudu spravili spet na suho. Ker je bil nezavesten, so pozvali reševalno postajo in so samomorilnega kandidata prepeljali v bolnico. Bil je to 33 letni zidarski delavec Jost B. doma iz Male vasi. Ko se je pomeje v bolnico zavedel, ni hotel povedati, kaj ga je pognalo v obup. V bolnico so sredi pripeljali tudi 52letnega kajžarja Ivana Marinka iz okolice Starega trga pri Črnomlju, ki ga je v prepriu z nožem obdelal neki Ludvik B. iz Zadrecja.

—lj Nevarni padeci. Pri nas imajo še mnogi navado, da mečejo lupine, nagnito sadje in slano, kar po tleh, kamor pač pade. Na praznik jutraj je spodenilo na odpadkih sadja zasebnici ga. Marjji Kovarčevi, stanujoči v Gradišču 14. Gospa je padla na rob kamenja pri jarku na Pogačarjevem trgu se prav občutno potkolila pod koleno obeh nog. Gospo je najprej dvignil neki gospod, pa tudi drugi ljudje so priskočili. Vprašamo javno: Ali ne bi zaslužili ljudje, ki nastitajo javne prostore z odpadki zaradi svoje brezobzirnosti, eksemplarične kazni?

Z Jesenic

— Cirkus smo imeli pretekli teden na Jesenicah. Pravijo, da je bil vedno poln in da nekateri niso zamudili nobene predstave. Posebali so ga najbolj pogosto menda oni, ki vedno tamajo, da ni denarja in katere z nobenim prigrivanjem ne pripravijo do tega, da bi posetili kako kulturno in resno glasbeno prireditev, ali še kako zanimivo razstavo.

— Vidovdanski kresovi. Na predvečer državnega praznika so na najvišjih gorških vrhovih zažareli kresovi, ki jih je zažgala nacionalna mladina, ki se je kljub deževnemu vremenu povzpela na gora da stori staro slovansko dolžnost. Od osmih kresov, ki so goreli, so zažgali dva Sokoli, štiri pa člani Narodne odbane.

MALI OGLASI

beseda 0,50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din

za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

RAZNO

Beseda 50 par davek 3.— Din Najmanjši znesek 8 Din

50 par entlanje

azuriranje vezene zaves. perila. monogramov gumbnic Velika zaloga perja a 6.75 Din „Julijana“, Gosposvetska 12

PREKLIC

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za mojo ženo. Porenta Stefi. Porenta Anton, Stepanja vae 106. 1936

VINA:

Haloško belo lit. Din 7.—
Srbsko črno „ „ 9.—
Rizling „ „ 9.—
Cviček „ „ 9.—
Jabolčnik sladki „ „ 5.—

ZGANJE:

Tropinovec lit. Din 22.—
Slivovka „ „ 24.—
Brinjevec „ „ 32.—
kakor tudi druge vrste pristnega žganja ter provostnih likerjev Vam nudim po konkurenčnih cenah in se priporoča: „Buttfe“ S. J. Jeraj, Sv. Petra cesta 38 Ljubljana 1927

SVEZE CESPLJE, zgodnje hrške debele kg Din 3.—, franko kolodvor po 40 kg košare, pošilja G. Drechsler, Tuzla. 1923

KUPIM

Beseda 50 par, davek 3.— Din Najmanjši znesek 8 Din

KUPIM Onken Allgemeine Geschäfte (tudi posamezne zvezke) Ponudbe ustmeno ali pisмено na antikvariat Sever, Ljubljana Stari trg 34. 1917

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek 3.— Din Najmanjši znesek 8 Din

10 ZASTOPNIKOV (IC) za prodajo muholovcev sprejme takoj Lindič, Ljubljana, Dalmanova 5. Prijavite se takoj! 1925

NAZNANJAM, DA SEM PREVZEL 1. JULJA 1936.

kavarno „TABOR“

CENJENEMU OBČINSTVU SE PRIPOROČA

Karba Matija KAVARNAR.

V dveh minutah gotov sladoled

s „Fredovia-Express“ — sladoled strojem

Brez vsake ročne ali pogonske sile. — Brez ledu in soli.

V delovanju neprekinljivo — Cena smešno nizka

Pojasnila in predvajanje pri trdkri PETER ANGELO, družba z o. z., Ljubljana, Frančiškanska ul. 4.

1936

1936

1936

1936

1936

1936

1936

1936

1936

1936

1936

1936

1936

1936

100.000 STARIH DEKLET

bo še letos našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

našlo ! može!

Z Nu Enamel

emajlom trajne lepote, krasnega ble-ska, prepletaš vse od pohištva do avtomobila. Ne lučti se in ne poka.

»respekti brezplačno!

NU ENAMEL,

LJUBLJANA, Prešernova ulica 3.

Biocel

ko, gladko in belo. Deset dni take nege bo povzročilo, da boste na videx za mnogo let mlajši. V 3 tednih pa dobite prekrasno mladostno polt, kakršni se le malo-kateri moški more upreti. Uspešni rezultati so zamejčeni, ali pa se denar vrne.

Produkcija plesne šole

Zelo posrečena priredba, ki je žela mnogo začudenega priznanja

Ljubljana, 1. julija. Meta Vidmar je priredila v dramskem gledališču javno produkcijo svoje plesne šole pod naslovom »Nianse v prostoru« in

s podnaslovom »Študija krivulje«. Ali noben naslov ne izraža bogate raznolikosti kretanj, okretov, valovanja in gibov, ki so povezani v plesne krivulje ter v sestavne dele plesov, da tvorijo osmice, kroge, loke

in kroženja kot začetki, prehodi in zaključki bodočih celotnih plesov. Produkcije, izvajane vseskozi z izredno točnostjo, mehko in v graciji, so bile resnično zelo zanimive studije, v katerih je prihajala do vsestranskega izraza lepota mladega ženskega telesa v kretanjih, zagonih in valovanju. Meta Vidmarjeva ima šolo, ki jo vidno vodi po prav resnih načelih z velikim uspehom. Ni številna po gojenkah ta njena šola, a med gojenkami so tri, štiri, ki so gledalce s svojimi izvajanimi upravičeno zadivile, zlasti dve odrasli gospodični sta se vseskozi odlikovali z resničnim znanjem in prirojenim šarmom. Na čelu vseh je bila gospodična dolgoletna, ki je pokazala tudi kot solistka izvrstno šolo in samosvojno gracijo ter je absolvirala večino trolejnega programa; 2. njo vred je žela veliko pozornost in priznanje gospodična kratkolaska, kot odlična partnerica. A tudi ostale gojenke, izvede se polodrasle, so dokazale več ali manj resnične nadarjenosti za ritme in prožno uveljavljanje telesa in vseh udov v plesnih principih. Tako je bila vsa produkcija s svojimi testy jedra opaznimi, kar zelo finimi niansami v obratih in kretanjih res posrečena in lahko gope Meti Vidmarjevi za dosežene uspehe čestitamo. Ima pač nekaj prav talentiranih gojenk, kar ji je uspeh na srečo olajšalo.

Zelo zanimive so bile tri točke, ki jih je izvajala Meta Vidmarjeva sama pod naslovom »Stoji drevo« (drevo na vetru in viharju), »Čarovnica« (zlasti efektna v strastnih, božastno fanatičnih ali boleznih kretanjih) in »Dolenjska« (valček na narodna motiva). Pokazala je največjo možno pestrost gibov in kretanj nog, rok in vsega telesa, le žal da so jih nepaznim očem deloma prikrivale obleke, v ostalem zelo značilne, okusne in smotno duhovito kombinirane.

Meta Vidmarjeva je prešla od hvaležnih gojenk in njih roditeljev cele župe šopkov in vencev ter obilo priznanja po vseh nastopih. A tudi gojenkam so gledalci navdušeno ploskali ter je šlo seveda glavno priznanje gđ. dolgoletski. Gledališče je bilo prav dobro obiskano. Pogrešal sem le naš gledališki balet.

Fr. G.

Lep praznik gimnazije v Kranju

Dobila je ime po blagopokojnem kralju — Zavod obstoja že 125 let

Kranj, 1. julija. Letošnja proslava Vidovega dne je bila v Kranju posebno slovesna, saj je bila združena s slavljenjem naše gimnazije, ki je ta dan dobila novo ime, ime blagopokojnega kralja I. Zedinitelja. Čeprav je bila proslava zamišljena v manjšem obsegu in bolj internega značaja, se je po prizadevanju ravnatelj dr. Dolarja in vsega profesorstva zboru razvila v pravo nacionalno manifestacijo, pri kateri je sodeloval ves Kranj in se tako na dostojen način poklonil manom pokojnega kralja.

Ob 10. dopoldne se je zbralo v avli gimnazije mnogo ljudi, med njimi predstavniki oblasti. Godba planinskega polka iz Škofje Loke je najprej zaigrala »Molitev«, nato pa je direktor dr. Dolar pozdravil odlične predstavnike, tako zastopnika kraljevskega dvora majorja Ivana Oblaka, komandanta III. plan. polka, sreskega načelnika dr. Gregorina kot zastopnika bana, prosvetnega inšpektorja g. Dolenc, kot zastopnika ministra prosvete predsednika občine g. Cirila Pirca, starosta kranjskega Sokola br. Završnika itd. Udeleženci so se vpisali v spominsko knjigo.

Po uvodnih formalnostih je direktor dr. Dolar v lepem govoru počastil spomin blagopokojnega kralja Aleksandra, in podčrtal pomen današnjega slavlja, na katerem dobi kranjska gimnazija ime po pokojnem kralju. Zavodova gojenka švikašičeva je odkrila prvo spominsko ploščo, v katero je vklesan ta zgodovinski dogodek. Sedmošolec Ekar je odkril drugo ploščo, a direktor dr. Dolar je orisal lik pokojnega kralja ter citiral več njegovih pomembnih izjav, nato pa prečital vse v plošči vklesane reke. Ime »Gimnazija Viteškega kralja Udeinitelja« je odklovanje za mladino, a vzdani spominski plošči sta prvi spomenik kralju mučeniku v Kranju. G. direktor je zaključil svoj govor z vzklikom, naj živi

Nj. Vel. kralj Peter II., dinastija Karađorđević in srečna Jugoslavija! Godba je zaigrala državno himno, potem je pa direktor izročil g. županu obe plošči v varstvo. Župan Pirc je čestital zavodu in profesorstvu zboru ter apeliral na mladino, naj se ravna po načelih in relikh pokojnega kralja. Nato je govoril abiturient Pogačar, godba je pa zaigrala koračnico. Slovesnost je bila s tem zaključena. — Obe vzdani plošči sta delo karmoske tverke Rudolf Jeglič v Kranju, ki je prav lično izdelala kronske insignije ter narodne ornamente.

Drugi del proslave, svečana akademija, se je vršila v nabito polni telovadnici Narodnega doma, ob navzočnosti vseh odličnikov, meščanstva in šolske mladine. Kot prvo točko programa je šolski orkester pomnožen z vojaškimi godbeniki izvajal Adamičovo »Zalno koračnico«, katero je instrumentalno za godala šantel, za pihala pa Grgič. Mladinski zbor je zapel Tomčevo prigodnico »Na Vidov dan«, spremljal ga je orkester. Prof. Bogomil Hrovat je v svojem govoru našel vso zgodovino gimnazije, povedal kako je prišlo do preimenovalja zavoda in močno poudaril zvezo med Vidovim dnem in smrtjo kralja Aleksandra I. Vsako leto naj nas Vidov dan spominja na Njega, ki je umrl za Jugoslavijo. Vojška godba je nato izvajala Jenkovo uverturo »Kosovo«. Sledila je deklaracija »Na Vidov dan«, nato pa najbolj učinkovita točka programa S. Šantlov »Agencije Božje«, iz slavnostne maše na staroslovenskem besedilu, katerega je izvajal zelo močan mešani zbor s spremljevalcem orkestra. Na pobudo iz Kranja je skladatelj našel za to priliko komponiral k tej točki še preludij in postludij, ki sta se prvič izvajala. Ta del maše, ki je zložen za peteroglasni mešani zbor in veliki orkester, je po mnenju strokovnjakov najlepši. Zelo dobro so dijaki in dijakinje podali 3. de-
gov gnev se je obrnil tudi proti ženi, ki je bila odnesla tako lahko zmago. Začutil je odpor proti baronici Lieblingovi in belil si je glavo, kakšne neverjetne hibe bi odkril na nji, ne da bi pomislil, da je vse to še jasnejši dokaz, kako globoko korenine so pognale njegove misli na Manjo.

Kakor vsak človek rad opravičuje svoje napake, tako je tudi Jakob vabil vso krivdo v prvi vrsti na nov način življenja. Po dvomesečnem počitku so bili povsem izginili znaki njegove bolezn. Zahrepen je zopet po svojem delu in sklenil je lotiti se ga. Ni sicer še mislil na delo »s polno paro«, vendar je na hotel izrabiti svoje bivanje na jugu in nasikati nekaj akvarelov. Krajna sama ga je naravnost vabila k temu. Konec januarja je bil izredno lep in zato ni bilo izključeno, da se bo v februarju ali marcu vreme poslabšalo. Hitro se je odločil posvetiti jasne jansarske dneve svojim študijem. Sicer je pa videl v nameravanih izprehodih še drugo dobro stran: Odiš iz Nizze in tako se izogne morebitnemu srečanju z baronico Lieblingovo, na tudi intimni družbi pri knežji Kolonbini.

Mladima zakonca sta napočili zlati, mirni dnevi sreče in oba sta jo bila iz polne čaše. Zjutraj, ko so ju prebudili prvi solnični žarki in ko se je začelo

nje Vojnovičeve drame »Smart majke Jugovica«, katero sta režirala prof. Korpar in prof. Fortuna. Pevci in godbeniki so izvajali budnico »Hej Slovane«, ravnatelj dr. Dolar pa je abiturientom razdelil spričevala in se prav priročno poslovil od njih. Knjižne nagrade v vrednosti nad Din 4000 so se najboljšim učencem razdelile v gimnaziji po končani akademiji. Vse glasbene točke programa razen Jenkove uverture je nastudiral in poštvalno dirigiral prof. Zdravko Švikašič. — Pri vseh instrumen-

talnih in pevskih točkah je poleg gimnazijskega orkestra sodelovala polnoštevilna 25članska vojaška godba iz Škofje Loke. Ob svoji 125letnici — prvičkrat jo je ustanovil Napoleon I. 1810. — je letos kranjska gimnazija doživela svoj najlepši praznik. Dobila je ponesen, visok naziv po svojem veličnem, narodnem, jugoslovenskem vladarju, zato je najsveteljša dolžnost mladine, da bo v bodočnosti kranjska gimnazija po njej vredna tega svetega imena.

Sokolstvo

Pričetek jubilejnih svečanosti štepanjskega Sokola

Marijivi štepanjski Sokol proslavi prihodnjo nedeljo 25letnico svojega obstoja. Pobudo za ustanovitev je dal Sokol I. Tabor pod vodstvom takratnega starosta br. dr. Pavla Pestotnika. Prvi starosta društva je bil br. Ivan Bricej, ki je starostoval društvu nad 19 let, prvi načelnik pa br. Ivan Brunčič, ki je vestno opravljal načelniške poše polnih 11 let.

Za uvod v jubilejne svečanosti je priredil štepanjski Sokol v soboto zvečer skupaj s bratskim pevskim društvom »Sava« kumici sestre Ivanki Kregarjevi podoknico. Pevski zbor je zapel pod vodstvom pevovodje g. Vračka Schwabova »Večer na morju«. Ipvčevo »Bodi zdrava domovina« in »Satterjevo« »Na planine«. Potem je pa odšla deputacija društva s starostom br. Slano in društvenimi funkcionarji h kumici, da ji je čestitala k jubileju in se ji zahvalila za spominski trak k društvenemu praporu. Kumica se je zahvalila za pozornost in obljubila, da bo še nadalje zvesto delovala za prosep štepanjskega Sokola. Sledil je prijeten družabni sestanek pri br. Francetu Kregarju.

Na praznik je bil ob 11. dopoldne v lep okrašen sokolski dvorani slavnostni občni zbor, pred katerim so se gostje in člani vpisali v spominsko knjigo. Zbor je otvoril starosta br. g. Slana, ki se je po uvodnih formalnostih najprej spomnil blagopokojnega kralja Aleksandra I. in zborovalci so počastili njegov spomin. Potem je nazdravil mlademu kralju Petru II. Sledilo je pisemnih čestitk prvga podstarosta SSKJ g. Gangla in Sokola I. Tabor. Starosta je prisrčno pozdravil zastopnika župe Ljubljana I. br. dr. Josipa Kunca, starosta Ljubljanskega Sokola br. Bogomila Kaizela, zastopnika Sokola I. br. Miroslava Urbasa in Jožeta Tratarja, podstarosta Sokola Moste br. Gostiča in načelnika br. Iljaša, starosta Sokola IV. Drago Pogačnika, starosta Sokola na Viču br. Borštnika in tajnika br. Wilenparta ter podpredsednika pevskega društva »Sava« g. Jeriča. Starosta je v kratkih besedah omenil 25 letno delovanje društva, se spomnil umrlih bratov in sester ter izrekel toplo zahvalo vsem ustanoviteljem in dobrotnikom društva. Posebna zahvala gre matičnemu društvu Sokola I. na Taboru in njegovemu dolgoletnemu starosti g. br. dr. Pestotniku. Po njegovem govoru je stopila k društvenemu praporu s. Kregarjeva in pripela na prapor krasen spominski trak.

K besedi se je oglašil dolgoletni načelnik in vodnik starejših telovadcev br. Rudolf Zitnik, ki je govoril o zgodovini društva zlasti v tehničnem pogledu ter pozival mlajšo sokolsko generacijo naj nadaljuje delo svojih prednikov. Sledilo so čestitke gostov, za katere se je starosta iskreno zahvalil potem je pa zaključil slavnostni občni zbor. Glavni slavnostni dan bo pa v nedeljo, ko bo štepanjski Sokol deležen še mnogo večje pozornosti in priznanja za svoje plodono delo.

— Zupni slet v Škofji Loki. Ob priliki župnega zleta 5. julija v Škofji Loki bodo posebno slovesno otvorili novoletno telovadišče. Za uvod bo godba zaigrala Sukovo koračnico »V novo življenje«, medtem pa bodo prikoračili na telovadišče vsi telovadski oddelki: deca, naraščaj, člani in članice, izredni odsek Ljubljanskega Sokola in olimpijska vrsta. Pristopili bodo tudi praporski sokolski edinec. Slavnostni govor bo imel br. Horvat Rudolf, ki to podčrtal pomembnost 30letnice Sokola v Škofji Loki in važnost letnega telovadišča za razmah telesne kulture. Njegov govor bo zaključila himna, istočasno pa bo na 10 m visokem, kamenitem, vhodnem stebri zavrhlala dr-

žavna trobojnica. Otvoritev telovadišča bo nedvomno eden najlepših odločkov iz vrste sokolskih svečanosti v soboto in v nedeljo.

— Sokolska župa Kranj priredi letošnjo idejno revijo v nedeljo, dn 9. avgusta t. l. popoldne v Strazišču pri cerkvi v šempetru. Uprizorila se bo revija »K radosti in bratstvu«, ki je imela lani na Jesenicah velik uspeh. Na to prireditev že danes opozarjamo in vabimo sokolskemu pokretu naklonjeno občinstvo k čimvečji udeležbi. Podrobnosti še objavimo.

Jubilej ameriškega kipa Svobode

46 metrov visoki kip je delo francoskega kiparja Frederika A. Bartholdija

Letos jeseni proslavi Amerika 50letnico kipa Svobode, ugar orjaska postava drži v unigljeni desni puško in pozdravlja v levi zvezdico prinajajočo upko, ta kip je dar francoskega naroda Američanom. O tem prica tuja napis na posli na podstavku, ajer je receno, da oduja kip spomin na zvezo dven narodov v uoru, za neodvisnost Zedinjenih držav Severne Amerike, kip je delo francoskega kiparja Frederika Augusta Bartholdija. Naravno je, da je pu 46 m visoki kip trd oreh moderne tehnike, kako ogromen je ta kip, spoznamo, če pomislimo, da lahko na njegovi glavi udomo stoji 40 mož, na bakli pa 12.

Kipar Bartholdi je dobro obvladal obliko kipa. Potrebno je pa bilo trdno tehnično ogrodje, ki bi dalo vsemu delu stabilnost. To težko tehnično nalogo je rešil tvorec Eifflovega stolpa G. Eiffel in s svojim delom dokazal, koliko lepote je v navadni smotrenosti. Avtor dobre knjige o Eiffelu Jean Prevost omenja, kako so stiki med Parizom in New Yorkom ali med dvema kontinentoma izraženi z dialogom Eifflovega stolpa in kipa Svobode in pravi, da ni nepotrebno omeniti, da imata obe stavbi skupnega konstruktorja.

Kip Svobode pred New Yorkom doživlja svojo 50letnico v času, ko se človeška družba v mnogih svojih udih težko bori

Iz Novega mesta

Na realni gimnaziji so se v ponedeljek teden končali višji tečajni izpiti, ki so se vršili pod predsedstvom prosvetnega referenta g. dr. J. Breznika. Od 20 pripravnikov, so napravili zrelostni izpit sledeči: Gunde Amalijsa, Ipavec Jerica, Ivanetič Mirjan (oporočen ustnega izpita), Jakše Miroslav, Kolenc Friderik, Koželj Cvetka, Kranjc Teodor, Malenšič Martin, Misjak Stefanija, Plut Ivan, Skebe Venčeslava, Stepišnik Jože, Strajnar Janez in Tomič Karolina. Za 2 meseca so bili odklonjeni 3 pripravniki in 3 za leto dni. Nižji tečajni izpit je polagalo 60 pripravnikov, 7 jih je bilo oproščenih, 45 je napravilo izpit, 14 je popravljanih izpiti in 1 je odklonjen za 1 leto.

Gasilica proslava. O priliki 60-letnice obetava novomeškega gasilskega društva to 4. in 5. julija v našem mestu velika gasilska slavnost. Na proslavo obletnice bodo v mesto pripelje čete gasilcev iz vseh krajev dravske banovine. Proslava se bo vršila pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kraljeviča Tomislava, ki bo društvu poklonil prapor za 60-letni jubilej. Na sporedu so poleg ostalih svečanosti tudi skupna gasilska masa na trgu kralja Petra II., nato govori in razvitje prapora ter mimohod gasilskih čet. Skupno kosilo za goste bo v restavraciji g. Windischerja, nato pa velika ljudska zabava na Loki, a katero v zvezi bo bogat srečlov. Vse bratske edinece sorodnih društev se naprošajo, da v teh dneh ne prireajo nobenih prireditev. Pohitite ta dan vsi v našo sredo, da bo tako manifestacija naših požrtvovalnih gasilcev čim dostojnejša.

za resnično svobodo. Končno so pa tudi v Ameriki ljudje, ki pravijo, da bi bil drit in smisel ameriškega življenja bolj izražen, če bi držal ta kip namestu baklje prosveto dolar, okrog katerega se suče življenje vse Amerike.

Klobuk je pojedel

Angleži brez razlike zelo radi igrajo in silepajo stave pri vsaki priliki, vedno pa pri konjskih dirkah. In pripetilo se je oni dan londonskemu trgovcu Manghamu Pe. arisu, da je podlegel tej narodni strasti in stavil s svojimi prijatelji, da bo zmagal na dirkah konj, za katerega se je bil navdušil. Bil je tako trdno prepričan o njegovi zmagi, da je izjavil: »Če ne prispe prvi na cilj, pojem svoj klobuk s trakom vred.«

Toda trgovec je dokazal, da zna biti mož beseda. Drugi dan je povabil k sebi dve priči, pred katerima je razrezal svoj klobuk na koščke, ga s čebulo, kisom in gorčico opral in pojedel. Zdal je bil v bolnišnici in zdravniki dvomijo, da mu bo mogoče rešiti življenje. Besedo je pa le držal in ta zavest mu je ljubša od zavra.

MALI DIPLOMAT

— Mamica, ti si včeraj dejala, ko si sprejemala novo služkinjo, da na izpričevalo ne polagaš nobene važnosti. — Da, toda zakaj mi omenjaš to? — No, veš, mamica, mi smo danes v šoli tudi dobili izpričevala.

Radioprogram

Petek, 3. julija
12: Reproduc. koncert naše pesmi in naše glabe. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Radijski orkester. — 14: Vreme, borza. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Udovčeva in Lovišekova (plošče). — 20.10: Ženska ura: Keramika (gđ. Dana Pajnič). — 20.30: Mozartov večer. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.20: Ksilotonske solistične točke (plošče): Meachon: Amerikanska patrolja, Seljanica, Svat (Dušan Gavrilović). — 22.30: Angleške plošče.

Sobota, 5. julija
12: Plošča za ploščo — pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples. — 12.45: Poročila, vreme. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Plošča za ploščo — pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples. — 18: Radijski orkester. — 18.40: Predavanja SPD: O turah v juliju (g. Boris Režek). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Koračnica (na ploščah). — 20.10: Zunanji politični pregled (g. Alojzij Kuhar). — 20.30: »Nedeljski lovcii: Vesel večer, besedilo in vodstvo g. Mehle Marjan, sodelujejo: člani rad. igr. družine, Akademski pevski kvintet, Slov. šramel kvartet. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.2: Radijski jazz.

André Theuriet: 25

Nevarna lepotica

Roman

In ko se je kočija ustavila pred starovanjem v Carabacelski ulici, je molče in nežno pomagal Tereziji izstopiti. Med večerjo v jedilnici je prešinjala Jakobov obraz globoka žalost in to je Terezijo potolažilo. Govorila sta o tem in onem, ko je pa služkinja pospravila z mize, da sta ostala sama, je prisledel Jakob k svoji ženi na otomano in jo obiel čez pas, rekoč:

— Rezika, kriv sem, da so ti pri tekle solze v oči in me zelo boli. Proti svoji volji sem bil trd s teboi, odpusti mi! Obljubim ti, da ne bom nikoli več storil kaj takega.

— Mihi moi, — je odgovorila Terezija, vračajoč mu polube, — zelo rada ti odpuštam ker vem, da sem kriva tudi jaz. Vesel sem kakor ljudje, ki skrivajo zaklad in se ustrašijo najmanjšega suma. Bojim se za svojo srečo, da bi je ne izgubila.

— Dušica, ljubim te, zakaj se bojaš?

— Bojim se, da bi ne podleгла ljubosumnosti, — je priznala, in položila glavo na Jakobove prsi. — Vedi, da bi bila nesreča za oba, če bi vzplamtela v meni ljubosumnost.

VI.
Po tem lahmem pišu je zavladal v njunem domovanju v Carabacelski ulici zopet domači mir. Zlata jutra in jasni dnevi; so poljubljali rože na vrtu in sinje nebo se je bočilo nad gorami za Nizzo. Terezija se je vzdržala vsakega namigavanja na nekužno prigodo v vili knežije Kolonbine. Jakob se je pa branil spominov na baronico Lieblingovo. V njem je bila nastala popolna sprememba. Ne samo, da se je izogibal vsake priliko, da bi ne padel v novo izkušnjo, temveč je sovražil tudi vse, kar ga je bilo spravilo na to nevarno pot. Sram ga je bilo, da je tak slab, da je tako hitro podlezel izkušnjam. On, ki se je tako rad bahal vorič svojih prijateljev, ki je dobro zavarovan, da se ne boji nobenih napadov nariških Dalil, on, ki je tako rad trdil: Ženski krempelčki ne bodo ranili moje kmečke kože, moi oklep je dovolj močan.

In glej, baš on je vzplamtel kot neizkušeni študent ob prvem srečanju z zapeljivo kokoto. Ni si mogel odpuštili, da se je bil tako hitro spozabil in nie-

gov gnev se je obrnil tudi proti ženi, ki je bila odnesla tako lahko zmago. Začutil je odpor proti baronici Lieblingovi in belil si je glavo, kakšne neverjetne hibe bi odkril na nji, ne da bi pomislil, da je vse to še jasnejši dokaz, kako globoko korenine so pognale njegove misli na Manjo.

Kakor vsak človek rad opravičuje svoje napake, tako je tudi Jakob vabil vso krivdo v prvi vrsti na nov način življenja. Po dvomesečnem počitku so bili povsem izginili znaki njegove bolezn. Zahrepen je zopet po svojem delu in sklenil je lotiti se ga. Ni sicer še mislil na delo »s polno paro«, vendar je na hotel izrabiti svoje bivanje na jugu in nasikati nekaj akvarelov. Krajna sama ga je naravnost vabila k temu. Konec januarja je bil izredno lep in zato ni bilo izključeno, da se bo v februarju ali marcu vreme poslabšalo. Hitro se je odločil posvetiti jasne jansarske dneve svojim študijem. Sicer je pa videl v nameravanih izprehodih še drugo dobro stran: Odiš iz Nizze in tako se izogne morebitnemu srečanju z baronico Lieblingovo, na tudi intimni družbi pri knežji Kolonbini.

Mladima zakonca sta napočili zlati, mirni dnevi sreče in oba sta jo bila iz polne čaše. Zjutraj, ko so ju prebudili prvi solnični žarki in ko se je začelo

skozi odprta okna ptičje petje, sta bila čaj na verandi. Kmalu je završalo življenje v sosedstvu in začeli so se rezki kliči prodajalk sardin. Po zajtrku sta šla vsako jutro na izprehod po drevoredu okrog vrta, naslajala sta se pri pogledu na cvetoče narcise, ki sta jih bila sama posadila, trgala sta jih zrele limone, občudovala prerano nabrekli popke pomaranč in šepetala vsa srečna: Kako krasno je tu!

Točno ob desetih je prišel vsak dan potujoči »lajnar« odigrat pred vrati svoje polke in valčke; njegova poskočna godba je še bolj povzdignila radostno razpoloženje jasnega ozračja. Terezija mu je vsak dan poplačala trud, potem sta pa z Jakobom hitro pojuzinjala, a opoldne ju je čakala pred vrati odprta kočija.

Odpeljala sta se skoraj vsak dan v Villefranche. Kočijač je poganjil konje po glavni cesti, od koder se je odpiral razgled daleč tja na širno morje in na gore. Koketne, hribovke tišče se vile so se vrstile druga za drugo. Bile so vse v zelenju in cvetu. Za seboj sta videla z gozdovi pokrite hribe, obrise Mont Grossa, modrikasto piramido Mont Chauve, v daljavi zasnežene Alpe. Na desni strani se je razprostiralo v bujnim zelenju pristanišče Lymyia z go-

stim gozdom jamborov, a dalje za grajskimi pečnami se je vila dolga svetla krivulja Angelskega zaliva, obrobljena s srebrnimi penami. V ospredju se je razprostiralo sinje in lesketajoče se Sredozemsko morje z ozkim polotokom rtiča Ferrat, še aurneje in v očarljivšem lesku do kraja s solčnimi žarki zalitega obzorja, kjer so migljale bele šišice Bordighere v rdečkasti pari.

V Villefranche sta izstopila. Tam je bila zasidrana osamljena italijanska ladja. Njena črna lupina se je kolebala in zrcalila v morju. Po kratkem počitku v krčmi sta najela ladijico in se zasedla z njo sredi zaliva. Terezija je v zvezi v roko knjigo, Jakob je pa jel slikati svoj akvarel. Z vsvo vmemo se je lotil dela, da bi ujel jasni kolorit rdečkastih in bledežoltnih hišic s sivimi strehami, vlažne sence vijugastih ulic, svetelkaste odtenke rdečih rož in na oknih razobeženega perila. Vse to je bilo zastrto s prozornim ozračjem in odražalo se je v mirnem ogledalu zelene vode. Ladica je kolebala, iz morja je dihal osvežujoči slani hlad. Galebi so plavalj nad morsko gladino in se spuščali lahko na vodo. Jakob je za hip odložil čopič, da bi bolje videl te čarobne prizore. Zemlja, zrak in voda so dihal v enem očarljivem ritmu in Jakob je začutil v svojih prsih to močno pesem prirode.